

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Pomoc Prawna](#) > [Slovakia](#)

Pomoc prawna

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Słowacja

1 Jakie są koszty postępowania sądowego i kto je zazwyczaj ponosi?

Koszty postępowania obejmują w szczególności koszty poniesione przez strony i ich pełnomocników, w tym opłaty sądowe, utracone zarobki stron i ich pełnomocników procesowych, koszty przeprowadzenia dowodów, koszty notarialne i honoraria pobierane za pełnienie funkcji komisarza sądowego, opłaty pobierane przez zarządcę masy spadkowej i jego honorarium, koszty tłumaczenia ustnego i koszty pełnomocnictwa, jeżeli stroną reprezentuje adwokat.

Strony postępowania pokrywają te koszty postępowania, które same poniosły, oraz koszty poniesione przez ich pełnomocników. Koszty poniesione wspólnie przez strony dzieli się między nie proporcjonalnie do ich udziału w sprawie i postępowaniu.

Jeżeli strony reprezentuje adwokat z urzędu, poniesione przez niego koszty i jego honorarium pokrywa skarb państwa.

W postępowaniu spadkowym opłaty notarialne i honorarium notariusza pokrywa spadkobierca, pod warunkiem że masa spadkowa nie jest niewypłacalna. Spadkobiercy pokrywają koszty proporcjonalnie do wartości netto ich udziału w spadku. W innych przypadkach koszty te pokrywa Skarb Państwa.

2 Na czym polega pomoc prawna?

Pojęcie pomocy prawnej zdefiniowano w ustawie nr 327/2005 o pomocy prawnej dla osób w trudnej sytuacji materialnej oraz zmieniającej ustawę nr 586/2003 o zawodach prawniczych i ustawę nr 455/1991 o działalności gospodarczej (ustawa o działalności gospodarczej) zmienionej ustawą nr 8/2005 (ustawa o pomocy prawnej). § 4 ust. lit. a) ustawy o pomocy prawnej stanowi: „[P]omoc prawna oznacza świadczenie usług prawnych osobom uprawnionym na mocy niniejszej ustawy na potrzeby wykonywania ich praw, w szczególności udzielanie porad prawnych, zapewnianie pomocy w postępowaniach pozasądowych, w tym ułatwianie rozwiązywania sporów w drodze mediacji, sporządzanie pism sądowych, reprezentowanie w postępowaniu sądowym i podejmowanie powiązanych czynności, a także pokrycie wszystkich lub części kosztów z tym związanych”.

Więcej informacji można znaleźć na [stronie internetowej Centrum Pomocy Prawnej](#), dostępnej również w [języku angielskim](#).

3 Jakie wymogi należy spełnić, aby otrzymać pomoc prawną?

Centrum Pomocy Prawnej oferuje konsultacje wstępne.

Może z nich skorzystać każda osoba fizyczna. Celem konsultacji wstępnych jest:

1. wyjaśnienie warunków przyznania pomocy prawnej;
2. udzielenie podstawowej porady prawnej;
3. zwrócenie uwagi na ryzyko przekroczenia terminu w danej sprawie;

4. pomoc w wypełnieniu wniosku o pomoc prawną.

Z konsultacji wstępnych można skorzystać tylko jeden raz w kontekście jednej sprawy sądowej i trwają one nie dłużej niż jedną godzinę. Zgodnie z ustawą o pomocy prawnej konsultacje wstępne podlegają opłacie w wysokości 4,50 euro.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy prawnej w przypadku sporów krajowych pomoc prawną może otrzymać każda osoba fizyczna, a w przypadku sporów transgranicznych przysługuje ona wyłącznie osobom fizycznym, które mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w państwie członkowskim (tj. we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, z wyjątkiem Danii).

„Osobami uprawnionymi do pomocy prawnej” są osoby fizyczne, którym Centrum Pomocy Prawnej (Centrum prawnej pomocy) przyznało taką pomoc w drodze ostatecznej decyzji po przedstawieniu przez te osoby dowodów, że spełniają warunki określone w § 6 ustawy o pomocy prawnej.

„Cudzoziemcami uprawnionymi do pomocy prawnej” są osoby fizyczne, które spełniają określone w ustawie o pomocy prawnej warunki uzyskania pomocy prawnej w sporze transgranicznym i którym Centrum Pomocy Prawnej przyznało taką pomoc w drodze ostatecznej decyzji.

„Mieszkańcami uprawnionymi do pomocy prawnej” są osoby fizyczne, które mają miejsce stałego lub tymczasowego pobytu na terytorium Republiki Słowackiej i ubiegają się o pomoc prawną w innym państwie członkowskim, w którym znajduje się sąd właściwy rozpoznający spór transgraniczny.

Osoby fizyczne mają prawo do uzyskania pomocy prawnej, jeżeli spełnią jednocześnie następujące trzy warunki (spełnienie tych warunków przez osoby fizyczne jest konieczne w przypadku sporów krajowych; przepisy te nie dotyczą postępowania w związku z niewypłacalnością osób fizycznych):

a) osoba fizyczna znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, tj. otrzymuje zasiłek socjalny i powiązane świadczenia, jej dochód nie przekracza 1,4-krotności minimum środków utrzymania (lub nie przekracza 1,6-krotności minimum środków utrzymania, w przypadku gdy przyznana pomoc prawna uwzględnia udział wnioskodawcy w kosztach na warunkach określonych w przepisach prawa) i nie jest ona w stanie uzyskać dostępu do usług prawnych ze względu na niedysponowanie wystarczającymi środkami (dokumenty potwierdzające wysokość dochodu nie mogą być starsze niż trzy miesiące);

b) spór nie jest oczywiście bezzasadny;

c) wartość przedmiotu sporu przekracza wysokość ustawowego minimalnego wynagrodzenia określoną w odpowiednich przepisach (nie dotyczy sporów, w których nie można ustalić wartości przedmiotu sporu, np. dotyczących praw i obowiązków rodziców w stosunku do małoletnich dzieci).

4 Czy pomoc prawna przysługuje we wszystkich rodzajach postępowania?

Zgodnie z ustawą o pomocy prawnej pomoc prawną można uzyskać w sprawach z zakresu prawa cywilnego, prawa pracy i prawa rodzinnego, w postępowaniu przed sądem administracyjnym oraz – w takich przypadkach – również w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym Republiki Słowackiej (spory krajowe).

W sporach transgranicznych ustawa o pomocy prawnej przewiduje, że pomoc prawną można uzyskać w sprawach z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego, prawa handlowego i w sprawach o azyl, w postępowaniach w celu wydalenia cudzoziemca z terytorium Słowacji, w postępowaniach dotyczących zatrzymania obywatela państwa trzeciego, w postępowaniach dotyczących zatrzymania wnioskodawcy, w postępowaniach dotyczących przyznania azylu i – w takich przypadkach – również w postępowaniach przed sądem administracyjnym i w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym Republiki Słowackiej. Pomoc prawną mogą również otrzymać osoby, w odniesieniu do których na mocy przepisów szczególnych zawieszono skuteczność czynności na gruncie prawa pracy w postępowaniu w sprawie wniosku o zarządzenie środka nadzwyczajnego.

Centrum Pomocy Prawnej nie zajmuje się sprawami z dziedziny prawa karnego.

5 Czy istnieje odrębna procedura odnosząca się do sytuacji wyjątkowych?

Tak, jeżeli istnieje ryzyko, że wnioskodawca nie dotrzyma terminu, może zwrócić się do Centrum Pomocy Prawnej o przyznanie tymczasowej pomocy prawnej w chwili złożenia wniosku. W tym celu wnioskodawca musi wykazać ryzyko niedotrzymania konkretnego terminu. Wówczas Centrum Pomocy Prawnej niezwłocznie podejmuje decyzję o przyznaniu tymczasowej pomocy prawnej, zanim podejmie decyzję o przyznaniu prawa do pomocy prawnej.

6 Gdzie można uzyskać formularz wniosku o pomoc prawną?

Wnioski są dostępne na stronie internetowej [Centrum Pomocy Prawnej](#) oraz w każdym oddziale centrum.

7 Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o pomoc prawną?

Do wniosku należy dołączyć dokumenty, które potwierdzają informacje wskazane w formularzu wniosku oraz sytuację materialną wnioskodawcy (dokumenty potwierdzające sytuację materialną wnioskodawcy nie mogą być starsze niż trzy miesiące).

8 Gdzie należy złożyć wniosek o pomoc prawną?

W oddziale Centrum Pomocy Prawnej najbliższym miejsca stałego, tymczasowego lub zwykłego pobytu wnioskodawcy. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej [Centrum Pomocy Prawnej](#).

9 W jaki sposób można się dowiedzieć o zakwalifikowaniu do uzyskania pomocy prawnej?

Centrum Pomocy Prawnej podejmuje decyzję o przyznaniu pomocy prawnej w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wniosku (60 dni w przypadku wniosków transgranicznych). Decyzję doręcza się wnioskodawcy do rąk własnych listem poleconym lub – opatrzoną uwierzytelnionym podpisem elektronicznym – drogą elektroniczną na aktywną elektroniczną skrzynkę pocztową wnioskodawcy.

10 Co należy zrobić w razie zakwalifikowania się do uzyskania pomocy prawnej?

Po zaproszeniu przez Centrum Pomocy Prawnej wnioskodawcy zawierają umowę o pomoc prawną bezpośrednio z centrum lub z wyznaczonym adwokatem oraz upoważniają centrum lub wyznaczonego adwokata do podejmowania czynności w związku z przyznaniem pomocy prawnej w ciągu trzech miesięcy od wydania ostatecznej decyzji o przyznaniu pomocy prawnej.

11 Kto wybiera adwokata lub radcę prawnego dla osoby, której przyznano pomoc prawną?

Centrum Pomocy Prawnej wyznacza adwokata, radcę prawnego z centrum lub mediatora, który ma reprezentować osobę uprawnioną do pomocy prawnej przed sądem lub w postępowaniu mediacyjnym, jeżeli jest to konieczne do zabezpieczenia jej interesów, w drodze decyzji o przyznaniu pomocy prawnej.

12 Czy pomoc prawna obejmuje wszystkie koszty postępowania?

Centrum Pomocy Prawnej podejmuje decyzję o przyznaniu pomocy prawnej w pełnym zakresie, o przyznaniu pomocy prawnej z 20% udziałem wnioskodawcy w kosztach sądowych albo o odmowie przyznania tej pomocy.

13 Kto ponosi pozostałe koszty w razie zakwalifikowania się do uzyskania

częściowej pomocy prawnej?

Nie dotyczy.

14 Czy pomoc prawna obejmuje również koszty odwołań?

Tak, pomoc prawną przyznaje się również w zwykłym i nadzwyczajnym postępowaniu odwoławczym i egzekucyjnym.

15 Czy pomoc prawna może zostać cofnięta przed zakończeniem postępowania (lub nawet odwołana po zakończeniu postępowania)?

Tak, pomoc prawna może zostać cofnięta przed zakończeniem postępowania. Przesłanki cofnięcia pomocy prawnej określono w § 14 ustawy o pomocy prawnej.

Centrum Pomocy Prawnej może podjąć decyzję o cofnięciu pomocy prawnej w następujących sytuacjach:

- jeżeli osoba uprawniona do pomocy prawnej nie będzie należycie współpracować z centrum lub wyznaczonym adwokatem;
- jeżeli w trakcie korzystania z pomocy prawnej dochody i sytuacja finansowa osoby uprawnionej zmieniają się, w związku z czym przestanie ona spełniać warunek dalszego świadczenia pomocy prawnej określony w § 6 ust. 1 lit. a) ustawy o pomocy prawnej;
- jeżeli osoba uprawniona nie zawrze umowy z wyznaczonym adwokatem lub nie upoważni centrum lub wyznaczonego adwokata w ciągu trzech miesięcy od wydania ostatecznej decyzji o przyznaniu pomocy prawnej;
- jeżeli okaże się, że wnioskodawca uzyskał pomoc prawną na podstawie nieprawdziwych lub niekompletnych informacji;
- jeżeli osoba uprawniona nie podejmie czynności na żądanie, o którym mowa w § 13 ust. 3 (tj. w ciągu ośmiu dni nie przekaże na żądanie centrum dowodów potwierdzających, że w dalszym ciągu spełnia warunki otrzymania pomocy prawnej).

16 Czy można zaskarżyć odmowę udzielenia pomocy prawnej?

W przypadku umorzenia postępowania w sprawie przyznania pomocy prawnej na podstawie kodeksu postępowania administracyjnego (na przykład z powodu niezłożenia wymaganych dokumentów) istnieje możliwość odwołania się w postępowaniu administracyjnym w terminie 15 dni od otrzymania decyzji.

W przypadku umorzenia postępowania, a ściślej rzecz ujmując oddalenia wniosku o pomoc prawną, na podstawie ustawy nr 327/2005 z późniejszymi zmianami (na przykład dlatego, że spór jest oczywiście bezzasadny lub że wnioskodawca nie spełnia kryterium dochodowego), istnieje możliwość odwołania się do sądu administracyjnego w drodze skargi administracyjnej w terminie 15 dni od otrzymania decyzji.

Decyzja o odmowie przyznania pomocy prawnej musi zawierać informacje określone w przepisach szczególnych (tj. ustawie nr 71/1967 – kodeks postępowania administracyjnego, z późniejszymi zmianami). Ponadto w decyzji należy pouczyć wnioskodawcę o niemożności ponownego złożenia wniosku o przyznanie pomocy prawnej w tej samej sprawie w ciągu sześciu miesięcy od wydania decyzji, chyba że zmienią się dochody lub sytuacja finansowa wnioskodawcy.

17 Czy złożenie wniosku o pomoc prawną powoduje zawieszenie biegu terminu przedawnienia?

Co do zasady złożenie wniosku o przyznanie pomocy prawnej nie skutkuje zawieszeniem biegu terminu przedawnienia. Jedynym wyjątkiem jest termin na wniesienie skargi do sądu administracyjnego. Jeżeli wnioskodawca zwróci się do Centrum Pomocy Prawnej o wyznaczenie adwokata na podstawie przepisów szczególnych przed wniesieniem skargi, termin na wniesienie skargi do sądu administracyjnego ulega zawieszeniu na czas od dnia złożenia wniosku do dnia wydania ostatecznej decyzji w sprawie takiego wniosku.

W przypadku ryzyka niedotrzymania terminu i gdy wniosku nie złożono pod oczywistą presją czasu (w ostatnim dniu terminu), Centrum Pomocy Prawnej może tymczasowo przyznać pomoc prawną w zakresie konkretnej czynności procesowej (takiej jak wytoczenie powództwa, uczestniczenie w rozprawie itp.) nawet przed rozpoznaniem wniosku o przyznanie pomocy prawnej, przy czym taką decyzję może ono podejmować nawet wielokrotnie w odniesieniu do różnych czynności procesowych, pod warunkiem że można precyzyjnie określić postępowania i prawa, które mogą ulec przedawnieniu, a także pod warunkiem że dokumentacja i dowody załączone do wniosku lub w nim wymienione umożliwiają dokonanie takiej czynności procesowej.

Zgodnie z ustawą centrum może również *ex post* obciążyć wnioskodawcę kosztami postępowania w wysokości określonej zgodnie z przepisami szczególnymi, jeżeli z oceny warunków przyznania pomocy prawnej wynika, że wnioskodawca nie spełnia tych warunków.

■ Ostatnia aktualizacja: 03/06/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.